

Talouselämä

Suuryritykset pitävät talouselämää rautaisessa otteessaan, lähes kaikki entiset talousrikokset on laillistettu tai niitä ei vaivauduta valvomaan. Mahtavia kartelleja syntyy, mutta ihmisen luontainen ahneus ja kateus usein romuttavat ne suhtellisen nopeasti - zaibatsu mieluummin valtaa itselleen uusia toimialoja kuin tekee yhteistyösopimuksia toisten kanssa.

Megacorporaatioiden varjossakin on toki talouselämää: yksityisyrittäjiä (useimmiten suurten kalojen free lance -agentteja), pienempiä yrityksiä, laitonta kauppaa. Isot tekijät jättävät pikkukalat usein rauhaan, koska jonkin pikku puljun valtaus ei ole vaivan arvoista tai koska yksityisyrittäjät nähdään arvokkaana resurssina mahdollisia omia operaatioita varten - iso kiho tekee yhteistyösopimuksen huomattavasti mieluummin jonkun sellaisen kanssa, jonka se pystyy tarpeen vaatiessa nielaisemaan taloudellisesti ja kenties fyysisesti.

Raha

Yleisin rahamuoto on tietysti elektroninen - kahisevat ovatkin bittejä jossain pankin tietokoneen uumenissa ja niihin pääsee käsiksi normaalin dataterminaalin ohella myös maksukortilla, joka maksupäätteeseen kytkettynä veloittaa ostosten summan suoraan tililtä.

Käteistäkin toki on pikkuostoksia, lasten taskurahaa ja hämäriä kauppoja varten. Setelit ovat suunnilleen nykyisen kokoisia ja ne on valmistettu uusista muoviyhdisteistä luoden erittäin kestävänsä maksuvälineen. Käteisen käyttämisessä on vain yksi huono puoli - maksukortilla asiointi on niin helppoa ja yleistä, että käteisen käyttämistä katsotaan usein rikollisuuden merkiksi, sillä hämähemmot käyttävät kahisevaa välttääkseen transaktioiden jäljittämistä.

Maksukortin käyttäminen kun osoittaa sijaintisi verkossa olevalle tarkkailijalle paremmin kuin neonkyltti kadulla.

Yamahitsu ei nähnyt tarvetta vaihtaa Suomen valuuttayksikköä, joten kaupoissa edelleenkin asioidaan markoilla, vaikka kansainvälistyneessä katuslangissa puhutaankin FIMEistä. Muita valtavaluuttoja ovat New Yen, Japanin uusittu valuutta, jonka japsifirmat ovat tuoneet mukanaan moniin muihinkin maihin, jenkkidollari, Englannin punta ja rupla. Elektroninen raha on välittömästi vaihdettavissa mihin tahansa valuuttaan ilman hävikkiä, mutta käteisellä asioivat voivat joutua valuuttaongelmien eteen, etenkin pidemmällä matkoilla.

Eri pelien välillä käytetään rahan arvossa rynnäkkökivääristandardia. Yksi uusi rynnäkkökarbiini maksaa 1000 FIM. Jos sinun pelissäsi tyypillinen rynkky maksaa esimerkiksi 500, joudut kertomaan systeemisillä raha-arvot kahdella. Itse pelissä voit käyttää mitä suhteellista rahan arvoa huvittaa, mutta raportteja tehdessä ja HelPol-juttuja soveltaessa tulee FIM-suhde ottaa huomioon. Siis jos edellisen esimerkin pelaaja törmää julkaistussa seikkailussa mieheen, joka haluaa 100 FIM lahjuksia, riittää pelaajan pulittama viisikymppinen.

Pörssi

Pörssi ansaitse erikoismaininnan, sillä osakkeistahan suuryritysten mahti rakentuu. RiimuKiwessä tullaan julkaisemaan HelPolin tärkeimpien yritysten osalta pörssikursseja. Pelaajat voivat lyödä rahoiksi oikeilla investoinneilla, he voivat itse vaikuttaa pörssinkursseihin (Neste-Manckellin tornin räjäyttämisen taitaa heijastua myös pörssikursseihin), voivat hankkia etuisuuksia itselleen suurella osakemäärällä jossain yrityksessä.

Osakkeenomistajaa HelPolissa voisi verrata Rooman kansalaiseen Jeesuksen

aikoina. Kaltaistensa keskuudessa hän ei ole mitään erikoista, mutta muihin verrattuna hän saa aina erikoiskohtelun yhtiön edustajilta. Tulee kuitenkin ottaa huomioon osakkeiden määrä, Yamahitsu tuskin edes lotkauttaa korvaansa kolmen osakkeen omistajalle, mutta sadan tuhannen omistaja saa jo huomiota osakseen. Toisekseen osakkeiden määrä tuskin vaikuttaa välittömiin refleksitoimintoihin kuten turvavartijoiden toimenpiteisiin - vartija saattaa hyvinkin ottaa sinut kiinni toimistoon murtautuessasi osakesalkun paksuudesta huolimatta, mutta myöhemmin asiaa käsiteltäessä paksu nippu oikean väristä paperia voi painaa paljonkin.

Arvoesineet

Perinteisen kullan, jalokivien ynnä muiden helyjen ohella arvoesineitä ovat myös korkean teknologian tuotteet. Paraisataatuhatta FIMiä maksanut kyberdekki kelpaa varmasti vaihtokaupassa, jos ostaja vain tunnistaa sen arvon. Hämärähemmot usein suosivat vaihtokauppoja, koska tavaraa on huomattavasti vaikeampi jäljittää kuin elektronisia tilisiirtoja tai edes numeroituja seteleitä ja toisekseen vaihtokaupat vähentävät tarvittavien transaktioiden määrää. Jos vaihdat varastamasi datachipit suoraan APEX-ammuksiin, jää yksi vaarallinen laitton kauppa heti pois terveyttä uhkaamasta.

Tunnistettavat arvoesineet kuten taideteokset ynnä muut sellaiset eivät nouda trokarilta läheskään yhtä paljon fyffeä kuin raaka kulta tai timantit, eikä fikseri välttämättä edes uskalla polttaa näppejään trokaamalla Mona Lisaa.